

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

Звіт за результатами роботи Постійно діючої адміністративної
колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про
порушення законодавства у сфері публічних закупівель
у 2017 році для представників ЗМІ та громадськості

Київ, 16 січня, 2018

Замість передмови...

АМКУ - Орган оскарження ProZorro - Міфи та реальність

Що може зробити Колегія АМКУ

- Зобов'язати замовника внести зміни до тендерної документації
- Зобов'язати замовника відмінити процедуру
- Зобов'язати Замовника скасувати рішення про відхилення учасника
- Зобов'язати Замовника скасувати рішення про визначення переможцем учасника
- Зобов'язати Замовника скасувати рішення про допущення учасника до аукціону
- Перевіряє закупівлю в межах скарги

Що не може зробити Колегія АМКУ

- Встановити підробку документа
- Визначити переможця закупівлі
- Зобов'язати укласти договір
- Встановити вимоги в тендерній документації
- Встановити очікувану вартість закупівлі
- Перевірити весь процес закупівлі
- Встановити факт **антиконкурентних дій учасників**
- Встановити факт змови між **учасником та замовником**

TRANSPARENCY
INTERNATIONAL
UKRAINE

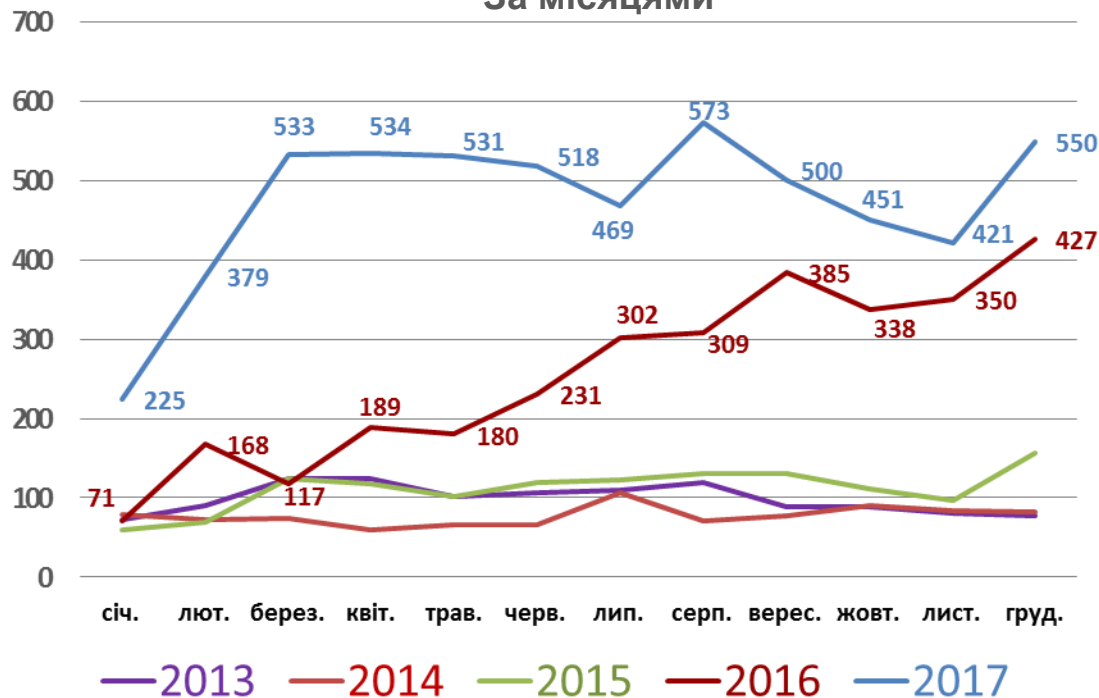
DOZORRO

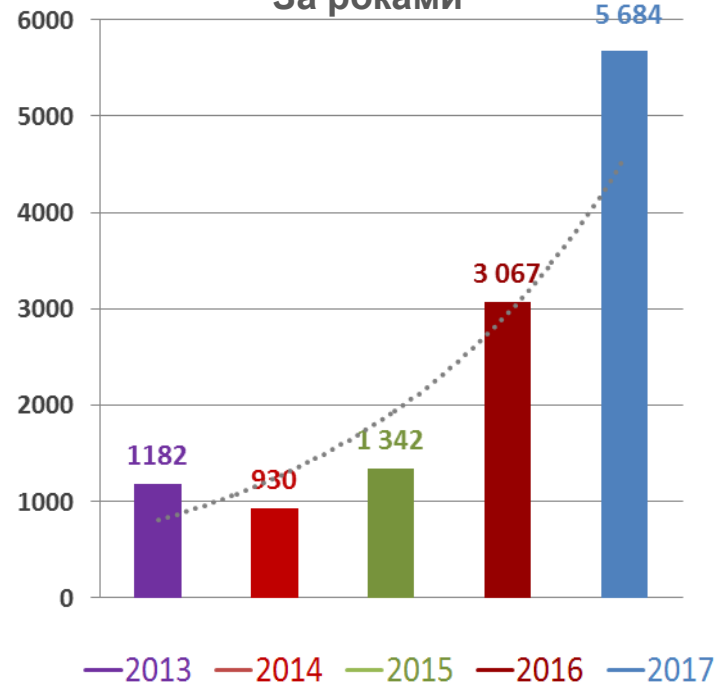
Статистика надходження скарг у період 2013-2017 років

За місяцями

За роками

Основні спостереження

1. З 2014 кількість скарг постійно зростає. Середній щорічний приріст:

86%

2. Середня кількість скарг, що розглядались Колегією у 2017 році щоденно:

23

3. Існує характерна сезонність для оскарження. Основні тренди:

- а) поступове зростання скарг у першому кварталі року,
- б) зниження активності у літній та період та першу декаду осені,
- в) поступова інтенсифікація процесів оскарження з вересня до кінця року

Структура оскаржень за сферами економічної діяльності у 2017 році

з **5684** усіх скарг у 2017 році

ТОП-5 стосувались:

■ Транспортне обладнання	504 скарги
■ Будівельні роботи	427 скарг
■ Нафтопродукти	393 скарги
■ Медичне обладнання	359 скарг
■ Продукти харчування	278 скарг

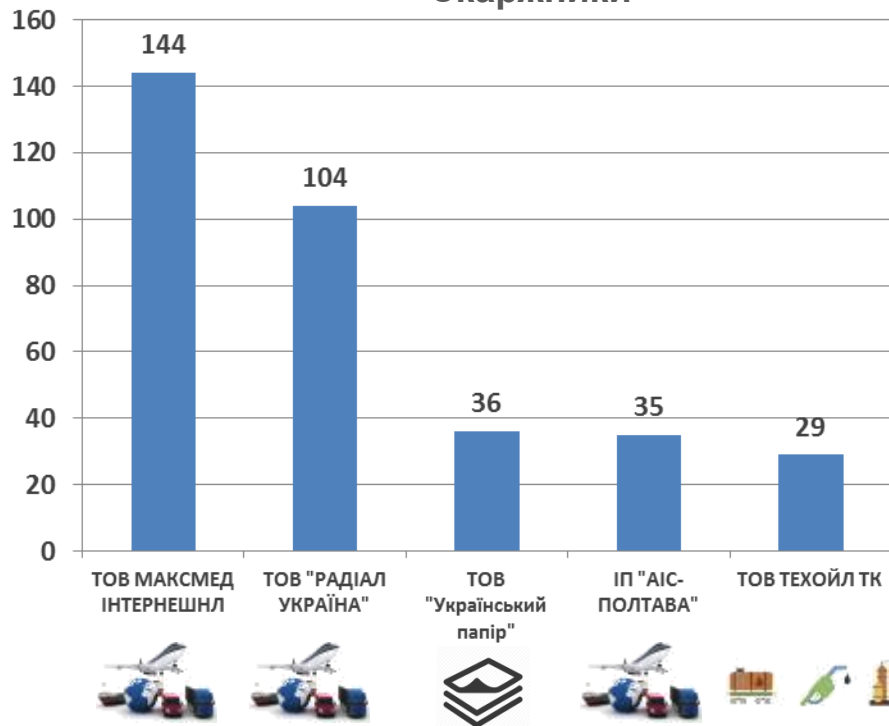

56%
усіх скарг

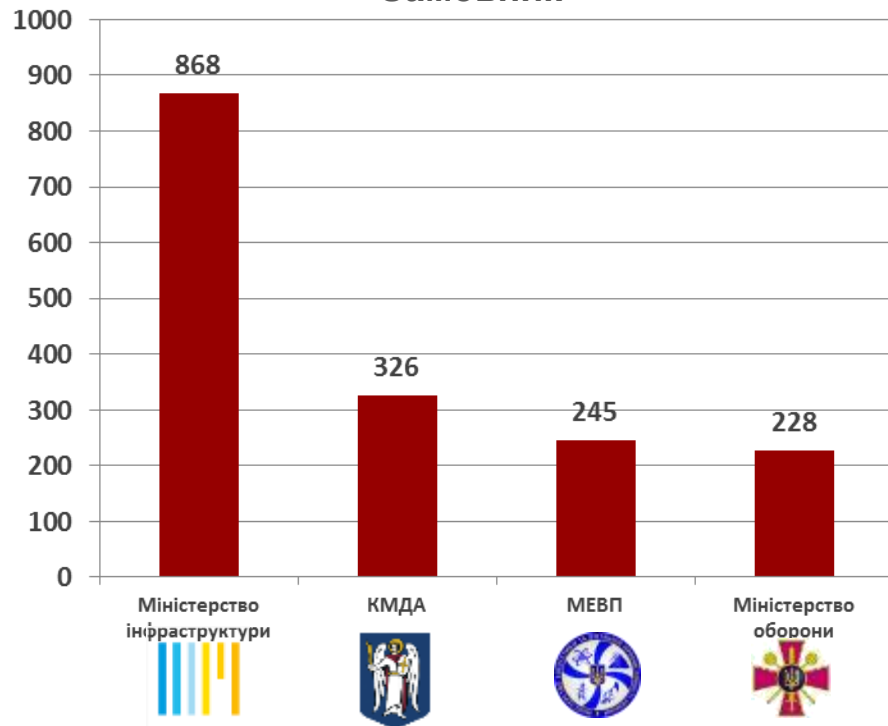

ТОП скаржників та замовників тендерів, які оскаржувались у 2017 році

Скаржники

Замовник

* - за даними модулю ВІ Prozorro

**Узагальнюючі показники діяльності Постійно діючої
адміністративної колегії за 2017 рік
(за допомогою модуля bi.prozorro.org)**

Розглянуто скарг на загальну суму **90,58 мільярдів** гривень

Зобов'язано усунути порушення на загальну суму **37,38 мільярди** гривень

Відкликано скаржниками скарг на загальну суму **32,93 мільярди** гривень

Порівняльна статистика за грудень 2016 та грудень 2017 років

	груд. 2016	груд. 2017	Приріст, %
Всього надійшло скарг	421	550	31% ↗
З оплатою	273	452	66% ↗
Прийняття до розгляду	195	353	81% ↗
Відмова у задоволенні скарги	91	92	1% →
Задоволення повністю або частково	109	181	66% ↗
Залишення без розгляду	167	101	60% ↘
	груд. 2016	груд. 2017	Приріст, %
Сума коштів, що були сплачені за подання скарги (грн.)	1 645 000	2 555 000	55% ↗

Порівняльна статистика розглянутих скарг за грудень 2016 та грудень 2017 років

	грудень 2016	грудень 2017	всього за 2016 рік	всього за 2017 рік
Всього розглянуто скарг	221	325	1518	3611
Відмовлено	91	92	442	1083
Задоволено повністю/частково	109	181	794	2054
Припинено розгляд, у тому числі:	21	52	282	474
Відкликано скаржником	6	25	123	229
Відміна процедури	10	19	149	183
Усунено порушень	5	7	10	52

У грудні 2017 року Колегією розглянуто в **2,37 разів більше скарг**, ніж за аналогічний період 2016 року.

Показники діяльності Постійно діючої адміністративної колегії за грудень 2017 року

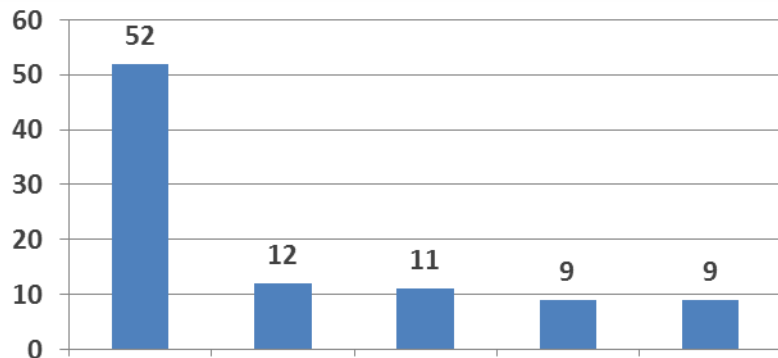

1. Виявлено порушення в діях замовника, які неможливо усунути на загальну суму:	Очікувана вартість, грн
зобов'язано замовників відмінити процедури закупівлі	174 634 627
2. Виявлено порушення та зобов'язано замовника усунути їх на загальну суму:	
скасовано рішення про відхилення скаргників, скасовано рішення про визначення переможців	185 198 902
3. Встановлено порушення щодо дискримінаційних умов тендерної документації на загальну суму:	
зобов'язано замовників внести зміни до тендерної документації	1 038 477 145

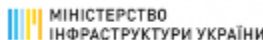

ТОП 5 скаржників та замовників тендерів, які оскаржувались у грудні 2017 року

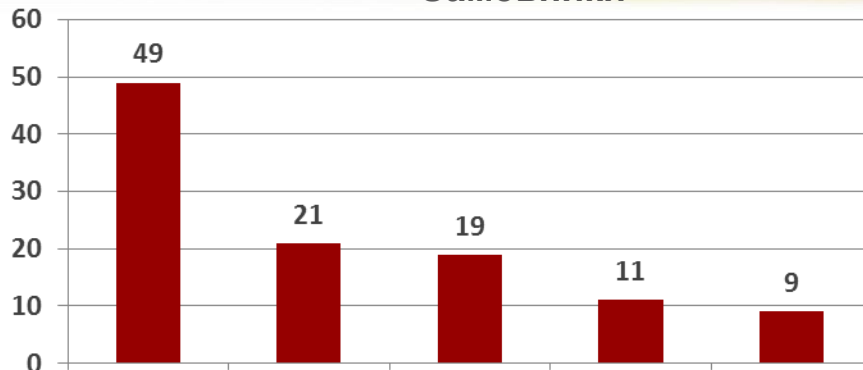
Скаржники

1. ТОВ "Понтем.УА" – 52 скарги
(продукти харчування)
2. ТОВ "Тесткабель" – 12 скарг
(продукти харчування)
3. ТОВ "ТД "Коростенський завод
теплотехнічного обладнання" – 11 скарг
(котельне обладнання)
4. ТОВ "Текстиль-Рівне" – 9 скарг
(текстильна продукція)
5. ФОП Мазаратій Наталія Іванівна – 9 скарг
(продукти харчування)

Замовники

1. Управління освіти виконавчого комітету Полтавської міської ради
2. Державна установа «Генеральна дирекція Державної кримінально - виконавчої служби України Міністерства Юстиції»
3. Філія "Центр забезпечення виробництва ПАТ «Українська залізниця»
4. Філія "УМГ «Київстрансгаз» ПАТ "Укртрансгаз
5. Департамент гуманітарної політики Дніпровської міської ради

Найбільш поширені помилки з боку учасників під час підготовки пропозицій

- **Неналежним чином оформлені банківські гарантії: відсутність обов'язкових вимог до гарантії, визначених документацією, посилання в безумовній гарантії на договір, яким встановлюються умови надання гарантії (без надання самого договору).**
- **Ненадання додатків до договорів (аналогічних договорів, договорів на підтвердження матеріально-технічної бази тощо), у разі, якщо такі додатки визначені договорами, як невід'ємні частини.**
- **Неоскарження умов документації щодо неможливості виконання певних умов документації.**

Найбільш поширені порушення з боку замовників під час проведення торгів (за грудень)

- **Дискримінаційний підхід в частині відхилення тендерних пропозицій одних учасників та допуск до аукціону/визначення переможцем учасників, які також не відповідають умовам документації (почастішали випадки вибіркового підходу за наявності в учасників однакових порушень).**
- **Відміна торгів навіть у випадку, коли Колегія зобов'язує скасувати лише рішення про визначення переможця (з правом перейти до оцінки наступного учасника).**
- **Встановлення дискримінаційних умов документації – встановлюються технічні (або кваліфікаційні) вимоги до учасників, які може виконати обмежене коло суб'єктів господарювання.**

Приклади порушень з боку замовників під час проведення закупівель

Замовник – ПАТ "Українська залізниця" в особі філії "Дарницький вагоноремонтний завод".

Скаржник – ПП ВКФ "АКМА".

Предмет закупівлі – Гідравлічні комбіновані прес-ножиці.

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-12-002000-b>

ПП ВКФ "АКМА" оскаржувало відхилення пропозиції та обрання ТОВ "СП "СТАН-КОМПЛЕКТ" переможцем торгів. Колегією була встановлена правомірність відхилення скаржника (в порушення вимог документації у сертифікаті виробника відсутнє підтвердження гарантії виробника щодо якості продукції).

Аналогічна невідповідність була виявлена у складі пропозиції переможця ТОВ "СП "СТАН-КОМПЛЕКТ".

Замовником застосовано дискримінаційний підхід.

Замовника було зобов'язано скасувати рішення про визначення переможця.

Приклади порушень з боку замовників під час проведення закупівель

Замовник – КУ "Міська клінічна лікарня екстреної та швидкої медичної допомоги міста Запоріжжя".

Скаржник – ТОВ "Запорожпроект".

Предмет закупівлі – "капітальний ремонт нейрохірургічного відділення КУ "МКЛЕШМД" по вул. Перемоги, 80 в м. Запоріжжя» ДСТУ Б.Д.1.1-1:2013 "Правила визначення вартості будівництва" (Будівельні роботи)".

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-11-002019-a>

ТОВ "Запорожпроект" оскаржувало відхилення своєї пропозиції та обрання переможця торгів.

Встановили – відхилено правомірно (в порушення умов документації був відсутній переклад документів українською мовою).

У складі пропозиції переможця також містились документи, викладені іншою, ніж українська, мовою.

Замовником застосовано дискримінаційний підхід до скаржника. Крім того, були виявлені невідповідності технічної пропозиції переможця технічному завданню замовника.

Зобов'язано замовника відмінити процедуру закупівлі (переможець був останнім учасником).

Приклади порушень з боку замовників під час проведення закупівель

Замовник – КП "Західне казенне підприємство пробірного контролю".

Скаржник – ТОВ "Юнілаб".

Предмет закупівлі – "Автоматичний потенціометричний титратор з автоматичним податчиком зразків, для визначення проби срібла".

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-26-001053-b>

ТОВ "Юнілаб" оскаржувало відхилення своєї пропозиції та обрання ТОВ "АЛСІ" ЛТД переможцем торгів.

Встановили – відхилено правомірно [в порушення умов документації відсутній сертифікат відповідності технічному регламенту (був наданий інший сертифікат)].

Переможець у складі своєї пропозиції переможця також надав інший сертифікат, ніж вимагався документацією. Замовником застосовано дискримінаційний підхід до скаржника.

Зобов'язано замовника скасувати рішення про визначення переможця торгів.

Приклади порушень з боку замовників під час проведення закупівель

Замовник – Український центр оцінювання якості освіти.

Скаржник – ТОВ НВП "Гаммаграфік".

Предмет закупівлі – "голографічна продукція під умовною назвою "Центр-2".

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-27-001758-b>

ТОВ НВП "Гаммаграфік" оскаржувало відхилення своєї пропозиції та обрання ТОВ "СП Голографія" переможцем торгів.

Було встановлено, що скаржник був відхилений правомірно – в порушення умов документації не надав передбачені замовником документи на підтвердження досвіду аналогічного договору.

Було також встановлено, що переможець торгів має аналогічні порушення – відсутні документи (акти приймання-передачі), які вимагались на підтвердження наявності досвіду. Замовником було затосовано дискримінаційний підхід.

Враховуючи, що переможець залишався єдиним учасником –замовника було зобов'язано відмінити процедуру закупівлі.

Приклади порушень з боку замовників під час проведення закупівель

Замовник – ДП "Мультимедійна платформа іномовлення України".

Скаржник – ТОВ "Віжн Хаус".

Предмет закупівлі – "ліцензійне програмне забезпечення для роботи з графікою та зображеннями (роботи з відеостіною)".

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-11-14-000273-b>

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-11-14-000245-b>

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-11-14-000269-b>

ТОВ "Віжн Хаус" оскаржує відхилення. Встановлено, що відхилений правомірно (не надано документи на підтвердження технічним вимогам, як було передбачено Документацією).

Оскаржує дискримінаційні дії з боку Замовника: невідповідність переможця (ТОВ "Комтел") – зокрема, відсутність підтвердження гарантій виробника в частині наявності локальної підтримки та відсутність документального підтвердження відповідності технічним вимогам (що було підставою відхилення Скаржника). Замовником було застосовано дискримінаційний підхід.

Встановлено невідповідність пропозиції переможця з наведених вище підстав.

Зобов'язано скасувати рішення про визначення переможця.

Приклади нестандартних скарг

Замовник – Департамент соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

Скаржник – ФОП Виноградов С.М.

Предмет закупівлі - Засоби реабілітації.

Дві процедури закупівлі:

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-11-15-003263-a>

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-11-15-003267-a>

Скарги після подачі були відкликані скаржником.

Особливість скарг:

Доповнення до скарг, а також лист з відкликанням скарг були завантажені через кабінет Замовника.

Матеріали будуть направлені до правоохоронних органів.

Приклади нестандартних скарг

Замовник – КП "Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Печерського району м.Києва".

Скаржник – ТОВ "ЮСТ".

Предмет закупівлі – Дорожнє обладнання.

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-20-001265-b>

Скаржник оскаржував, зокрема, неправомірне визначення переможця.

Підстав для задоволення скарги в рамках Закону України "Про публічні закупівлі" не було виявлено.

Разом з тим, матеріали за скаргою направлені до відповідного структурного підрозділу Комітету щодо ознак наявності змови на торгах: на документі з тендерною пропозицією переможця (ТОВ "Київдорпостач") міститься підпис директора та печатка конкурента на цих торгах – ТОВ "Дорожні системи".

Приклади нестандартних скарг

Замовник – ПАТ "Укртрансгаз" в особі філії" БМФ "Укргазпромбуд".

Скаржник – ТОВ "Конкорд".

Предмет закупівлі – Мототранспортні вантажні засоби (Тягачі).

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-10-05-000331-c>

ТОВ "Конкорд" оскаржує оприлюднення замовником інформації та статусу його пропозиції, як відхиленої.

При цьому, Скаржник був визначений переможцем торгів.

Відповідно, ТОВ "Конкорд" оскаржує оприлюднене повідомлення про намір укласти договір з іншим учасником, щодо якого рішення замовником не приймалось.

Замовник підтвердив, що ним ТОВ "Конкорд" було визначено переможцем та не приймалось рішення щодо відхилення його пропозиції, а інформація, оприлюднена на веб-порталі не відповідала прийнятим рішенням.

Було зобов'язано замовника вжити заходів щодо усунення зазначених порушень.

Приклади нестандартних скарг

Замовник – Служба автомобільних доріг у Волинській області.

Скаржник – ВАТ "Дорожньо-будівельний трест № 4 м. Брест" (ВАТ ДБТ № 4).

Предмет закупівлі – послуги з поточного середнього ремонту автомобільної дороги державного значення Н-22 Устилуг — Луцьк — Рівне на ділянці км 13+420 - 35+000.

<https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2017-03-22-002939-b>

ВАТ ДБТ № 4 оскаржувало відхилення своєї пропозиції та допущення до аукціону пропозиції ТОВ "Луцькавтодор-сервіс".

Колегією була встановлена правомірність відхилення скаржника та невідповідність пропозиції ТОВ "Луцькавтодор-сервіс", зокрема, в частині невідповідності наданої ТОВ "Луцькавтодор-сервіс" банківської гарантії вимогам документації. Замовника зобов'язано відмінити торги.

Не погоджуючись з рішенням органу оскарження, Замовник звернувся з позовом на дії Комітету до суду.

Під час представництва інтересів органу оскарженні у суді за наведеним вище позовом було виявлено, що на веб-порталі Уповноваженого органу станом на сьогоднішній день зникли спірні банківські гарантії та повністю зникла пропозиція Скаржника.

Приклади нестандартних скарг

Замовник – Департамент гуманітарної політики Дніпровської міської ради.

Скаржник – ТОВ "Аскент-КР".

Предмет закупівлі – "ДК 021:2015: 55320000-9 — Послуги з організації харчування".

ТОВ "Аскент-КР" оскаржувало дискримінаційні умови документації у семи процедурах закупівель.

Скаржнику було відмовлено у задоволенні скарг.

Схожа ситуація спостерігалась протягом попередніх двох місяців: дискримінаційні умови документації під час проведення цим же замовником аналогічних торгів оскаржувались іншим суб'єктом господарювання – ФОП Баклаєнком Д.І. (протягом жовтня – грудня подано 18 скарг: одну скаргу задоволено частково, відмовлено в задоволенні 9 скарг, припинено розгляд 8 скарг).

Зазначені дії наведених вище суб'єктів господарювання можуть свідчити про наявність ознак зловживання суб'єктами господарювання своїм правом на оскарження.

Законодавчі ініціативи у сфері публічних закупівель – міжвідомча співпраця

Проект Закону України Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо удосконалення роботи електронної системи закупівель та порядку оскарження процедур закупівлі

Що передбачає:

1. Запровадження можливості усунення порушень переможцями торгів протягом 24 годин з моменту розміщення замовником в електронній системі закупівель повідомлення з вимогою про усунення таких невідповідностей, але з обмеженням – неможливістю корегування технічної частини пропозицій;

2. Можливість аргументованого продовження строку розгляду скарг;

SANCTIONS

3. Узгодження положень Закону України "Про санкції" із Законом України «Про публічні закупівлі».

Статус: розробляється Міністерством економічного розвитку і торгівлі України

Законодавчі ініціативи у сфері публічних закупівель – міжвідомча співпраця

Проект Постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 291

Що передбачає:

1. Зміна підходу до визначення розміру плати за подання до органу оскарження (Комітету) скарг в порядку, визначеному статтею 18 Закону України "Про публічні закупівлі" та встановлення диференційованої плати у відсотковому розмірі в залежності від очікуваної вартості закупівлі та типу рішень, дій чи бездіяльності замовників;

Статус: розробляється Міністерством економічного розвитку і торгівлі України